

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Већу интердисциплинарних студија Универзитета уметности у Београду

Ректорат, Косанчићев венац 29

11000 Београд

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

„Мрачна соба / Camera obscura M21”

Кандидата **Владимира Влачине**

Београд, 10.05.2023.

Веће интердисциплинарних докторских студија Универзитета уметности у Београду, на седници одржаној 14. априла 2023. године, донело је одлуку о образовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта „Мрачна соба / Camera obscura M21” кандидата Владимира Влachine, студента докторског студијског програма Вишемедијска уметност Интердисциплинарних студија Универзитета уметности у Београду.

На основу увида у реализован уметнички део пројекта и поднети писани материјал, комисија у саставу:

1. др **Александар Дунђеровић**, ментор, редовни професор Краљевског Конзерваторијума у Бирмингему, Велика Британија. Гостујући професор на интердисциплинарним студијама, Ректорат Универзитета уметности, Београд, Србија
2. др **Соња Маринковић**, редовни професор Факултета музичких уметности Универзитета уметности у Београду, коментор
3. др ум. **Светлана Волиц**, ванредни професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, коментор
4. др ум. **Ана Гњатовић**, ванредни професор Факултета уметности Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
5. др **Никола Шуица**, редовни професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду

закључила је да кандидат може да приступи одбрани докторског уметничког пројекта.

Биографија кандидата

Владимир Влachine (1967, Приједор), основне студије завршио 2005. године на Академији уметности у Бањој Луци, на одсеку за Графику у класи професора Бранка Миљуша, где је и магистрирао Графику 2013. године у класи професора Зорана Бановића, на истој Академији. Црта, слика, бави се традиционалном и дигиталном графиком и карикатуром.

У Позоришту Приједор ради од 1993. године, а последњих петнаест година је запослен на месту сценографа. Уз повремене сликарски и вајарски рад на сцени, дизајнира светло, бави се фотографијом, костимографијом, графичким дизајном. За своје потребе практикује дигиталну анимацију, обраду (и монтажу) звука и видео записа. Као графички дизајнер сарађивао са Народним позориштем Републике Српске у Бањој Луци и Архивом Републике Српске. Карикатуре су му објављиване у часописима у Бањој Луци и Приједору. Учествовао на међународним изложбама графике, фотографије, позоришног плаката. Добитник награде за најбољу сценографију на Фестивалу БиХ драме, 2017. у Јајцу. Живи у Бања Луци.

Детаљна анализа докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат „Мрачна соба / Camera obscura M21” резултат је практично-уметничког и теоријског истраживања човековог понашања и размишљања у условима усамљености и самоће. Креативно-стваралачки процес и презентација уметничког рада имали су индивидуални и интердисциплинарни карактер. Пројекат је представљен у изложбеном простору „Музеја Крајине” у Приједору, у форми вишемедијске инсталације и писаног рада.

Већ у називу пројекта „Мрачна соба / Camera obscura M21”, аутор је наговестио дуализме који вишеслојно карактеришу концепт инсталације: велико и мало, мрак и светло, усамљеност и нада. Вешто тематизујући сећања и користећи носталгију као колективно искуство са еуфемистичким предзнаком, аутор нас је увео у имагинарни свет, у којем се лако можемо препознати.

Практични део пројекта

Кроз концепт вишемедијске инсталације и амбијентални перформанс „Мрачна соба / Camera obscura M21” откривамо пренесена значења малог и великог, личног и јавног простора као метафоре за усамљеност и носталгију. Наслов је својеврсна игра речи: „Мрачна соба” и „Camera obscura” имају исто значење (у преводу) и могу да представљају двојезични приказ истог појма, али имају и проширено одређење: „Мрачна соба” је тужна и мрачна усамљеничка соба (или стан) из пројекта, а термин „Camera obscura” се (упркос

његовом дословном смислу), искључиво односи на справу којом су се некад служили уметници.

Почевши од документарног материјала, кроз поновно снимање на истој локацији после неколико деценија, стварање вишемедијског дела проширено је израдом и поставком објеката у простору галерије „Музеја Крајине”. Поред њихове просторне и визуелне функције, ови објекти позивају на тактилну игру откривања. Вишемедијска инсталација је концептуално и просторно (са малим одступањима) подељена на две целине: на презентацију унутрашњег живота самца и на презентацију његовог понашања.

Први део (илустрација унутрашњег живота) садржи три видео рада који су насловљени *Немири*, *Сећања*, *Путовање*, а карактерише их специфичан, жуто колоризован амбијент, чиме су измакнути из поља реалног. Садржај видео радова је репродукован на три монитора и, складно насловима, представљају унутрашња збивања (живот) главног јунака вишемедијске инсталације. Описују искушења и немире (*Немири*), затим сећања, као реминисценцију срећних дана (*Сећања*); као и маштање о одласку и путовању (*Путовање*). Понашање, физички аспект живота усамљеника, представљен је материјално, док је размишљање, нематеријални аспект његовог живота, представљен видео радовима.

Други део (илустрација понашања) представљен је са шест кутија - диорама, малих мрачних соба са фигуром усамљеника који гледа кроз шпијунку (лајт-мотив вишемедијске инсталације). У истом простору је аутор-перформер одиграо кратки перформанс, својеврсну презентацију понашања и унутрашњег живота усамљеника. Видео рад *Чекање*, заокружује ову концепцијску целину у којој је усамљеник препознатљив по дрес-коду, идентичном за све форме његове појаве у уметничком пројекту.

Писани део пројекта

Писани део пројекта чине методолошка, теоријска и поетичка истраживања различитих области и тема које су на директан начин повезане са темом и реализацијом пројекта “Мрачна соба / Camera obscura M21“. Кроз сажета, информативна и повезана поглавља, кандидат је истражио појам вишемедијалности у општем, културолошком и поетичком смислу. Затим наставља са питањима о друштвеним феноменима самоће и усамљености, памћења и простора. Даље анализира и повезује резултате са својим радом тему кутије кроз

екранске, објектне, просторне и флуksус уметничке праксе. После методолошких разматрања, аутор је приступио анализи практичног рада по појединачним елементима и начинима њиховог интегрисања, а након тога следи поетички закључак. Кандидат опширно документује и представља све фазе стваралачког процеса: иницијалну идеју, истраживачки и радионички рад, до њиховог коначног склапања и извођења у облику вишемедијске инсталације у галеријском простору.

Оцена остварених резултата

Широко постављена полазишта и сврха овог уметничког докторског пројекта да истражи, проблематизује, вишемедијски артикулише и јавно изведе феномене попут усамљености, носталгије и ре-креације успомена и аутентичности сећања, омогућили су Владимиру Влачини да створи и представи оригинално уметничко дело изузетног професионализма у владању проширених и прожетих медија. Докторски уметнички пројекат је представљен у форми вишемедијске инсталације, а тематски се базира на друштвеним феноменима самоће и усамљености. Пре свега, на усамљености као последици наметнуте самоће, односно на унутрашњем животу и понашању особе у таквој ситуацији, а понајвише на оном антисудбинском сегменту у размишљању и понашању који помаже човеку да се одржи у животу. Кандидатова претпоставка (хипотеза) је, између осталог, да се усамљеници помоћу сећања и гледањем кроз шпијунку боре против усамљености. Владимир је свој ауторски допринос испољио као дизајнер визуелног идентитета пројекта; видео радова, употребе простора и објеката, дигиталне обраде материјала, израде сценарија кроз комбинацију простора и визуелних медијских приказа, припреме свих елемената, дизајну простора и видео скулптура у форми camera obscure.

Критички осврт референата

Докторски уметнички пројекат инициран је поетичким претходницима, којима је заједничка специфична „атмосфера” - термин који кандидат у писаном делу пројекта анализира, појашњавајући свој поетички развој од метафизичке атмосфере која је присутна у његовим ранијим фазама стварања, до атмосфере усамљености, меланхолије и носталгије

у вишемедијској инсталацији „Мрачна соба / Camera obscura M21”. Теоријско и уметничко истраживање кандидат је засновао на литератури која је била у складу са постављеним предметом истраживања, основним полазиштима, методама и циљевима докторског уметничког пројекта, што је омогућило и извођење одговарајућих резултата истраживања.

Писаним радом, уз велики број илустрација, Владимир Влачина је детаљно описао креативни процес и реализацију уметничког пројекта у изложбеном простору „Музеја Крајине” у Приједору.

Закључак комисије

Комисија сматра да је кандидат Владимир Влачина кроз практично и теоријско истраживање у оквиру свог докторског уметничког пројекта „Мрачна соба / Camera obscura M21” на оригиналан начин објединио уметнички поступак са вишеслојним теоријским приступом проблему самоће и носталгије. Изведена вишемедијска инсталација представља комплексно остварење које на аутентичан начин доприноси савременој уметничкој пракси наших простора. Синергијом и коришћењем различитих уметничких дисциплина и медија, вишеслојни садржаји инсталације су посетиоцима пре свега пружили искуство боравка у аутентичном просторном наративу и уписивање сопствених садржаја у њега.

Имајући у виду квалитет остварених уметничких резултата, прецизно образложење теме и теоријских поставки у писаном раду, комисија сматра да је кандидат Владимир Влачина успешно реализовао и представио јавности свој докторски уметнички пројекат. Комисија предлаже Већу Универзитета уметности да усвоји овај извештај и одобри кандидату Владимиру Влачини одбрану докторског уметничког пројекта „Мрачна соба / Camera obscura M21.”

Комисија:

др **Александар Дунђеровић**, ментор, редовни професор Краљевског Конзерваторијума у Бирмингему, Велика Британија. Гостујући професор на интердисциплинарним студијама, Ректорат Универзитета уметности, Београд, Србија

др **Соња Маринковић**, редовни професор Факултета музичких уметности Универзитета уметности у Београду, коментор

др ум. **Светлана Волиц**, ванредни професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, коментор

др ум. **Ана Гњатовић**, ванредни професор Факултета уметности Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици

др **Никола Шуица**, редовни професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду